

S. Sayısı : 91

Sihhat ve içtimaî muavenet vekâleti teşkilât ve memurin Kanununun 53 üncü maddesinin değiştirilmesine dair Kanun lâyihası ve Bütçe ve Sihhat ve içtimaî muavenet encümenleri mazbataları (1/559)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı: 6/787

3 - III - 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

3017 numaralı Sihhat ve içtimaî muavenet vekâleti teşkilât ve memurin kanununun 53 ncu maddesinin değiştirilmesine dair Sihhat ve içtimaî muavenet vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 8 - II - 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

3017 numaralı Sihhat ve içtimaî muavenet vekâleti Teşkilât ve Memurin kanununun 53 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının mucip sebepleri

3017 numaralı kanunun (53) ncu maddesinin, Tıp talebe yurdunda okuyarak tabip olan ve bu suretle 2000 numaralı kanun hükümlerine tevfikân mecburî hizmete tâbi tutulanlarla kendi hesabına okuyanlar arasında meslekî müsavat tesis bakımından tedvinine lüzum görülmüştü.

Diğer taraftan kadın tabipler veya kendi hesabına tahsil ederek mecburî hizmete tâbi olmaksızın gerek memleket dahilinde ve gerek memleket dışında yetişmiş mütehassıslar veyahut sıhhi hali sebebiyle Hükümet tabipliklerinde mecburî hizmetlerini ifa edemiyerek müesseselerde istihdam edilip mütehassıs sınıfını iktisabedenler; mevcut ve müteaddit mütehassıslık hizmetleri de münhal iken (53) ncu madde ile mevzu esasların mevcudiyeti dolayısıyla tayin yapılamamak gibi gayri tabii bir netice meydana gelmektedir.

Binaenaleyh, (53) ncu maddenin tedvininde hâkim olan esas muhafaza edilmekle beraber diğer taraftan yukarıda arzedilen gayri tabii vaziyeti önlemek için dört sene Devlet sıhhi hizmetlerinde vazife görmemiş veya bu kadar müddet serbest tabiplik yapmamış olduğu halde yukarıda zikredilen evsafıta yetişmiş mütehassısların da tazviz edilebilmelerini temin maksadile işbu kanun lâyihası tanzim edilmiştir.

Bundan başka talip çıkmaması dolayısıyla uzun müddet münhal kalan uzak vilâyetlerimizdeki hastaneler mütehassıslıklarına mütehassıs tabip tedariki imkânı elde edilmek ve bunların muayyen bir müddet için vücutlarından istifadeyi mümkün kılabilmek için bu suretle tayin edilenlere ayrıca mecburî hizmet tahmili de lüzumlu ve faideli görülmüştür.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 58
Esas No. 1/559

18 - III - 1941

Yüksek Reisliğe

3017 sayılı Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti teşkilât ve memurin kanununun 53 ncü maddesinin değiştirilmesine dair Sıhhat ve içtimâî muavenet vekillîğince hazırlanıp Başvekâletin 3 - III - 1941 tarih ve 6/787 sayılı tezkere-sile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize havale buyurulmakla Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti müsteşarı ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol umum müdürü hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Lâyhaya ait mucip sebeplerde tafsilen izah olunduğu veçhile 1932 senesinden sonra gerek İstanbul Üniversitesi tıp fakültesinden ve gerekse ecnebi memleketler tıp fakültelerinden usulen diploma almış ve diplomaları tescil edilmiş bulunan kadın ve erkek tabiplerden mecburî hizmete tâbi olmayanların yurt içinde ve dışında ihtisas yapmış, tababet ve şüabati sanatları kanununa ve ihtisas nizamnamesine göre ihtisasları tasdik edilmiş mütehassıslardan halen münhal bulunan muhtelif mütehassıslık hizmetlerinde kanunun koymuş olduğu dört sene serbest tabiplik veya Hükümet tabipliği yapmak mecburiyetini ifa

etmeden istihdamlarını temin suretile kendilerinden istifadeyi mümkün kılmak üzere hazırlandığı anlaşılan kanun lâyihasının teşkilâta yeni bir ilâveyi istilzam etmeyip münhalâtı doldurarak mütehassıslardan memleketin her tarafında istifadeyi istihdaf ettiği anlaşıldığından lâyiha encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile Sıhhat ve içtimâî muavenet encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	R. V.	Bu M. M.
Çorum	Kastamonu	Bursa
<i>İ. Eker</i>	<i>T. Çoşkan</i>	<i>Dr. Sadi Konuk</i>
Kâtip		
İstanbul	Ağrı	Bolu
<i>F. Öymen</i>	<i>İhsan Tav</i>	<i>Dr. Zihni Ülgen</i>
Bursa	Diyarbakır	Elâziğ
<i>A. Nevzad Ayas</i>	<i>Rüştü Bekit</i>	<i>M. F. Altay</i>
Giresun	İsparta	İsparta
<i>M. Akkaya</i>	<i>Kemal Turan</i>	<i>R. Ünlü</i>
Kırklareli	Muş	Seyhan
<i>B. Denker</i>	<i>Ş. Ataman</i>	<i>S. Çam</i>
Trabzon		Yozgad
<i>Sırrı Day</i>		<i>A. Sungur</i>

Sıhhat ve içtimâî muavenet encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Sıh. ve İç. Mu. Encümeni
Esas No. 1/559
Karar No. 6

25 - III - 1941

Yüksek Reisliğe

3017 sayılı Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti teşkilât ve memurin kanununun 53 ncü maddesinin değiştirilmesine dair Sıhhat ve içtimâî muavenet vekillîğince hazırlanıp Meclise sunulan ve Yüksek Reisliğe havale edildiği Bütçe encümeninde tetkikinden sonra encümenimize tevdi olunan kanun lâyihası Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti müsteşarı hazır olduğu hal-

de okundu ve konuşuldu.

Alınan izahat ve yapılan tetkiklere göre hastaneler ve diğer sıhhi müesseselerde mütehassıs mevkiinde istihdam edilebilmek için, mütehassıs sıfatını memleket dahilinde veya dışında usulen almış ve tescil edilmiş olan tabiplerin asistanlık müddetleri sayılmamak üzere dört sene Devletin sıhhi hizmetlerinde çalışmış yahut aynı

müddetle serbest tabiplik yapmış olması şart olup kendi hesabına tahsil ederek ihtisas yapmış olanlardan veyahut dört sene serbest tabiplik yapmamış Devlet sıhhi hizmetinde bu müddetle istihdam edilmemiş olan tabiplerin hastanelerde ve diğer sıhhi müesseselerde mütehassıs tabip olarak tanzif edilemedikleri ve bu sebeple evsafı lâzimeyi haiz tabiplerin bulunmaması halinde bu gibi vazifelerin uzun müddet münhal kaldığı ve işbu lâihanın lüzum ve zaruret halinde dört sene Devlet sıhhi hizmetlerinde vazife görmemiş yahut aynı müddetle serbest tabiplik yapmamış olanlardan da mütehassıs sıfatile istifade edilmesini derpiş ederek hazırlandığı anlaşılmış olmakla esas itibarile kabul edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tahsil müddetini kısmen veya tamamen leylî Tıp talebe yurdunda geçirmiş olan tabiplerden Devletin başka sıhhi hizmetlerinde mecburî hizmeti tamamen ifa etmeden sıhhi mazeret sebebiyle veya görülen lüzum üzerine Sıhhat ve içtimâ muavenet vekâletince asistanlığa tayin edilenlerin asistanlıkta geçirdikleri zamanlar 2000 numaralı kanunun mecburî hizmetlerinden sayılmakta ve asistanlık müddetini ikmal ile usulen mütehassıs ünvanını iktisap ettikten sonra mütehassıslığa tayin edilebilmek için asistanlık müddeti hariç olmak üzere Devletin diğer sıhhi hizmetlerinde dört sene ikmal edilmekte ve bu son

hizmet müddetleri de yurda ait hizmeti mecburenden sayılmaktadır. Bu kanun lâihası kabul buyurulduğu takdirde leylî tıp talebe yurdunda bulunup ta 2000 numaralı kanuna ait hizmeti mecbureyi ikmal edilmeden asistanlığa tayin edilenler mütehassıs olduktan sonra doğrudan doğruya mütehassıslık vazifesine tayin edilebileceklerinden bu gibilerin birisi 2000 numaralı kanunun mükellef kıldığı diğeri de bu kanuna göre ifası lâzım gelen mecburî hizmetleri ikmal etmeleri lâzım geleceğinden bu suretle mütehassıslıkta geçecek hizmeti mecbure müddetinin aynı zamanda yurda ait hizmeti mecburenden sayılıp sayılmıyacağı incelenerek neticede her iki hizmeti mecburenin bir birinden ayrı olarak ifası lâzım geleceği kanaatine varılmış ve kanun lâihası Encümenimizce aynen kabul edilmiş olduğunun arzile Yüksek Reisliğe sunuldu.

S. ve İ. M. E. Reisi M. M. Kâtip
Ağrı Kütahya Edirne
Dr. H. Kural Dr. A. S. Delilbaşı
Aydın Burdur Bursa
Dr. Ş. Şener Dr. A. R. Yeşilyurt Dr. R. Güran
Gaziantep Kastamonu Kastamonu
Dr. M. A. Ağakay Dr. T. Aslan R. Saltuğ
Kırşehir Kocaeli Konya
Dr. H. Ülkü Dr. F. Sorağman Dr. O. Ş. Uludağ
Maraş Tekirdağ
Dr. K. Bayazit N. Trak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3017 numaralı Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti teşkilât ve memurîn kanununun 53 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 3017 sayılı Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti Teşkilât ve Memurîn kanununun 53 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Hastanelerle diğer sıhhi müesseseler mütehasıslıklarına kanun ve nizamnamesine uygun olarak ihtisas vesikası almış ve ihtisas vesikaları usulen vekâletçe tasdik ve teşçil edilmiş olanlar tayin edilir.

Tıbbî kimya ihtisası için hekim olmak şart değildir. Hastanelerle diğer sıhhi müesseselerin mütehasıslıklarına tayin edileceklerin ihtisas yapmak için çalıştıkları asistanlıklar müddeti hariç olmak üzere en az dört sene Devlet sıhhi hizmetlerinde vazife görmüş veya serbest tabiplik yapmış olmaları şarttır.

Şu kadar ki her hangi bir münhale yukarıda zikredilen evsafı haiz mütehasıs bulunmadığı takdirde dört sene Devlet sıhhi hizmetlerinde vazife görmeden veya serbest tabiplik yapmadan ihtisas vesikası almış ve usulen vekâlete tasdik ve teşçil ettirmiş olan diğer tabiplerin de mütehasıslığa tayinleri caizdir. Ancak bunların tayin ve tahvil edilecekleri mütehasıslık hizmetlerinde dört sene mecburî hizmeti teahhüt etmiş bulunmaları da şarttır.

Bu şekilde mecburî hizmet teahhütle mütehasıslığa tayin olunanlar muayyen olan müddetin hitamından evvel vazife ifasından imtina ederlerse mütebaki müddet kadar Devlet sıhhi hizmetlerinde mütehasıs sıfatile istihdam olunamazlar.

MUVAKKAT MADDE — 3017 numaralı kanunun neşrinden evvel yetişmiş olan mütehasıslarla asistanlıklara tayin edilmiş olanlar bu hükümden müstesnadır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Sıhhat ve içtimâî muavenet vekili memurdur.

8 - II - 1941

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydum</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Fayık Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>C. K. Incedayr</i>		<i>M. Ökmen</i>